

Posudek vedoucího magisterské práce Petra Michaloviče „Geomorfologický vývoj územia Prahy v kvartéri ako zásadný fenomén štruktúry a intenzity recentných morfogenetických procesov“

Diplomová práca Petra Michaloviče má 145 stran, včetně 67 obrázků, 6 tabulek a 2 příloh. Předložená studie má přehledné uspořádání a její textové části jsou systematicky propojeny s grafickou dokumentací. Přehledové kapitoly jsou věnovány definici tématu a cílům práce, použitým metodám výzkumu, fyzickogeografické, geologické a paleogeografické charakteristice studovaného území a dále pak zejména hlavním morfostrukturním a klimato-morfogenetickým procesům, které vytvářely povrchové tvary území Prahy během mladšího kenozoika. Metodicky originálním způsobem jsou pojaty hlavní oddíly studie, zaměřené na morfometrickou analýzu georeliéfu, recentní geomorfologické procesy a na analýzu vybraných identifikátorů pro stanovení areálů resp. lokalit s vysokou intenzitou recentních morfogenetických procesů a jevů. Zvolené metodické postupy s kombinací počítačového zpracování dat a terénního průzkumu umožnily komplexně pojatou interpretaci směřující zejména ke graficky vyjádřenému návrhu prostorové struktury geomorfologických ohrožení na území Prahy.

Postup výzkumu měl ve studijní, terénní a interpretační etapě prací standardní průběh, autor projevil značný zájem o řešené téma a snahu při zpracování rukopisu. Jeden semestr prvního roku magisterského studia na PřF UK absolvoval Peter Michalovič v rámci programu ERASMUS na universitě v Lisabonu. Z projektovaných terénních prací však nebylo možné v zamýšleném rozsahu realizovat průzkum většího počtu vymezených lokalit s vysokou intenzitou recentních geomorfologických procesů. Tato okolnost se negativně projevila hlavně ve druhé části 8. kapitoly. Ve druhé polovině roku 2020 a v roce 2021 byl totiž autor předložené magisterské práce řadu měsíců, a to během nouzových stavů pro C-19, na rodném Slovensku, tedy bez reálné možnosti studovat a přímo provádět terénní výzkumy v Praze. Pracovali jsme tedy v těchto obdobích doslova v distančním režimu. S přihlédnutím k popsané situaci bylo autorem inovativním způsobem provedené koncepční, analytické a interpretační zpracování údajů z dostupných datových zdrojů a získaných terénních poznatků o území Prahy velmi náročné.

V hodnocené práci je velmi názorně doložen předpoklad – využívaný již v mnoha geoaplikacích – že struktura a intenzita současných geomorfologických procesů je

významným způsobem ovlivněna dlouhodobým vývojem povrchových tvarů zkoumaných území a/nebo lokalit během kvartéru. Pozoruhodným výsledkem provedeného výzkumu je zejména graficky vyjádřená regionalizace současných intenzivních geomorfologických procesů, které zároveň představují geomorfologická ohrožení, a to podle povodí IV. řádu. Koncentrace těchto intenzivních morfogenetických procesů a s nimi spojených změn povrchových tvarů byla potvrzena hlavně v areálech s poměrně strmými erozně-denudačními svahy a také v údolních nivách Vltavy, Berounky a jejich přítoků. Na území Prahy je v tomto ohledu podstatné sledovat zejména rozmanitost geologické stavby resp. morfostrukturní situaci, dále vysoký potenciál lokalit pro vznik svahových pohybů, povodní a ovšem i rozsah antropogenních změn.

Diskusní kapitola je také zaměřena na popis jak hlavních výhod, tak limitů použitých metodických postupů a informačních pramenů. Významné ovlivnění změn povrchových tvarů antropogenní činností v řadě lokalit na území Prahy omezuje možnost podrobného stanovení jejich dlouhodobého vývoje. Nedostatečné jsou i kvantitativní údaje o stavu erozního ohrožení půdy na zbývajících lesních plochách regionu Prahy. Autor také upozorňuje, že v Praze se dosud vyskytují poměrně rozsáhlá území se zachovaným původním georeliéfem. Je tedy podstatné chránit tyto areály pro nezbytné zachování unikátní geodiverzity území Prahy, mimo jiné i jako základu snahy o zlepšování životního prostředí.

Návrh vedoucího práce na celkové hodnocení průběhu výzkumu a dosažených výsledků magisterské práce Bc. Petra Michaloviče, zaměřené na geomorfologický vývoj území Prahy v kvartéru ve vztahu k recentním morfostrukturním a klimato-morfogenetickým procesům, je **výborně** nebo **velmi dobře**, a to podle průběhu ústní části její obhajoby.

Prof. RNDr. Jan Kalvoda, DrSc.

Praha, 10. ledna 2022